

**Dr.phys. EDGARS BUTANOVS –
LUDVIGA UN MĀRA JANSONU VĀRDBALVAS LAUREĀTS**

Latvijas Zinātņu akadēmija Ludviga Jansona un viņa dēla Māra Jansona vārdā nosaukto vārdbalvu izveidoja 1998. gadā, piešķirot to jauniešiem zinātniekiem par darbu fizikas nozarē. Ludvigs Jansons (1909-1958) bija latviešu fiziķis. Vadījis Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultāti, Eksperimentālās fizikas katedru un bijis Latvijas Zinātņu akadēmijas Fizikas un matemātikas institūta direktora vietnieks. Viņa dēls Māris Jansons (1936-1997) bija latviešu fiziķis un Latvijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķis. Viņš ir vadījis LU Fizikas un Matemātikas fakultātē Spektroskopijas nodaļu, Eksperimentālās fizikas katedru un Latvijas Universitātes Atomfizikas un spektroskopijas institūtu.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāts 2021. gada 19. janvārī piešķir Ludviga un Māra Jansonu vārdbalvu fizikā LU Cietvielu fizikas institūta Plāno kārtiņu laboratorijas pētniekam Dr.phys Edgaram Butanovam.

Jaunais zinātnieks Edgars Butanovs mācījies Rīgas Valsts 1. ģimnāzijā, kur sākās viņa interese par fiziku. Pēc ģimnāzijas absolvēšanas Edgars sāka studēt Latvijas Universitātes Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultātē, kur 2014. gadā ieguva dabaszinātņu bakalaura grādu fizikā. Uzsākot otro bakalaura studiju gadu, paralēli mācībām Edgars sāka strādāt LU Cietvielu fizikas institūtā. Divus gadus pēc bakalaura beigšanas viņš sekmīgi pabeidza arī maģistra studiju programmu un ieguva dabaszinātņu maģistra grādu fizikā. Maģistratūras laikā Edgars vienu semestri studēja Linčepingas Universitātē Zviedrijā Erasmus apmaiņas programmas ietvaros. Tālāko zinātnisko darbību doktorantūras ietvaros Edgars izvēlējās veikt jaundibinātajā LU CFI Plāno kārtiņu laboratorijā.

2020. gada septembrī Edgars ieguva doktora grādu fizikā materiālu fizikas apakšnozarē, aizstāvot promocijas darbu "Pārejas metālu halkogenīdus saturošu kodola-apvalka nanovadu sintēze un īpašības". Promocijas darbs ir veltīts dažu atomu biezu van der Vālsa materiālu slāņu audzēšanai uz pusvadītāju nanovadiem, lai pētītu šī sintezētā apvalka ietekmi uz nanovadu īpašībām. Darba mērķis bija izstrādāt jaunas viendimensiju nanomateriālu heterostruktūras, tās raksturot, kā arī izgatavot atsevišķu nanovadu fotodetektorus un testēt to fotoelektriskās īpašības.

Dr.phys. Edgars Butanovs ir 9 starptautiski recenzētu rakstu līdzautors. Savas zinātniskās darbības laikā aktīvi piedalījies rezultātu publicēšanā, piedaloties vairākās konferencēs, kā arī paplašinājis savu kompetenci divās vasaras skolās. Edgars arī strādā par pasniedzēju LU Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultātē, lasot lekcijas un vadot laboratorijas darbus fizikas maģistratūras studentiem. Brīvajā laikā Edgars Butanovs aktīvi nodarbojas ar klinškāpšanu un fotografēšanu.